

Bilag 5

Beskrivelse af Sønderbro

Målgruppe

Sønderbro er en sikret institution med i alt 18 pladser fordelt på tre afdelinger. Sønderbros målgruppe er landsdækkende sikrede anbringelser af børn og unge i alderen 12-18 år.

Ungdomskriminalitetsnævnet har dog mulighed for at anbringe børn ned til 10 år. Børn og unge kan anbringes på Sønderbro som en retlig anbringelse i varetægtssurrogat, ungdomssanktion samt afsoning af dom. Desuden kan børn og unge anbringes som led i en social anbringelse, hvis det vurderes absolut påkrævet for enten at afværge, at barnet/den unge er til fare for sig selv eller andre, og risikoen for skade ikke på forsvarlig måde kan afværges ved andre mere lempelige forholdsregler (farlighedskriterie), for en indledende iagttagelsesperiode for at vurdere den videre socialpædagogiske behandling (pædagogisk observation), eller for at iværksætte et længere behandlingsforløb efter endt observation. Sønderbro modtager derudover visse mindreårige uledsagede udlændinge, der er frihedsberøvede på et udlændingeretligt eller strafferetligt grundlag.

Sønderbro modtager årligt omkring 85 børn og unge. Der er en løbende udskiftning og ankomst af børn og unge, som i gennemsnit har en anbringelsestid på ca. 90 dage. Unge, der anbringes i varetægtssurrogat, indskrives med en ukendt tidshorisont, som kan vare fra et døgn til flere uger eller måneder.

Aktuelle processer ift. renovering, fysiske rammer og en potentiel udvidelse af pladser på Sønderbro

På grund af udfordringer med den nationale kapacitet på det sikrede område har Sønderbro de forgangne år oplevet en konstant høj belægningsprocent, der har direkte betydning for vedligehold og udvikling af de fysiske rammer på Sønderbro. Dette er bl.a. bemærket af Socialtilsynet ved det seneste besøg i maj 2024, hvor tilsynet vurderede, at tilbuddets fysiske rammer i lav grad er velholdte og velegnede til målgruppen. Det blev desuden bemærket, at de fysiske rammer i lav grad tilgodeser de unges behov for både fællesskab og privatliv. Endvidere bemærkede tilsynet, at det er en udfordring, at tilbuddets rammer i lav grad formår at understøtte en differentiering, som tilgodeser målgruppernes forskellige anbringelsesvilkår.

Sønderbro arbejder løbende på at forbedre og udvikle de fysiske rammer på tilbuddet trods den høje belægning. Det forgangne år har

21-08-2024

der været arbejdet på at flytte tilbuddets værksteder ned i terræn for at imødekomme logistiske udfordringer og sikre ro i praktikforløb for de unge. Aktuelt er der planer om en udvidelse af Sønderbros matrikel med ca. 600 m², og etablering af en ny besøgsbygning og en ny bygning til aktiviteter for både medarbejdere og unge. Med Budget 2025 er aftalt en planlægningsbevilling til udvidelse og modernisering af Sønderbro. Udgiften til planlægningsbevillingen finansieres som internt lån.

Opførelsen af nye bygninger vil frigive plads i de nuværende rammer, som forventes brugt til to nye pladser. De nye pladser skal medvirke til at skabe øget fleksibilitet ved modtagelse af nye børn og unge, samt ved behov for at flytte unge fra en beboergruppe pga. konflikter.

Den individuelle tilgang, som praktiseres i dag

De anbragte børn og unge på Sønderbro ankommer med forskellig adfærdshistorik, som fx personfarlig eller ikke-personfarlig kriminalitet, misbrugsproblematikker, adfærdsforstyrrelser, selvskadende adfærd i form af udadreagerende, selvskadende eller selvstimulerende adfærd, omsorgssvigt samt psykiske eller fysiske diagnoser og lidelser. Målgruppen kan have mange modsatrettede og varierede behov ift. deres personlige, faglige, mentale og sociale konstitution, som Sønderbro arbejder på at kortlægge, tage hensyn til og udvikle igennem anbringelsen.

Sønderbros erfaring er, at det er svært at forudse de unges reaktionsmønstre i en sikret kontekst med afsæt i forudgående beskrivelser af de unge. Derudover oplever Sønderbro, at de unge på tværs af anbringelsesgrundlag har mange af de samme udfordringer, reaktionsmønstre og støttebehov. De unge opdeles ikke på opholdsafdelingerne ud fra anbringelsesgrundlag, køn, alder eller andre klassiske kategoriseringer. Derimod har Sønderbro gode erfaringer med at samle de unge ud fra adfærdsmønstre, interesser og udviklingspotentialer, hvilket også opleves at minimere risikofaktorerne og nedsætte konfliktniveauet.

Når de unge anbringes på Sønderbro, opstartes et individuelt udredningsarbejde, som danner afsæt for de individuelle udviklingsplaner, som er rammesættende for det daglige arbejde med de unge. På daglig basis arbejdes individuelt med den unges udvikling i følgende fem blokke: 1) boglige færdigheder, 2) praktiske færdigheder, 3) idræt og sundhed, 4) adfærd, konflikthåndtering og robusthed, samt 5) livsduelighedstræning. I den daglige evaluering vurderes den unges faglige engagement, varetagelse af ansvarsområder, socialt engagement, kommunikation/sprogbrug/konflikthåndtering, selvstændighed og samarbejdsvillighed.

I mål- og evalueringsarbejdet er der fokus på involvering af de unge, deres oplevelser af egen adfærd og udvikling, samt at identificere de unges styrker og interesser.

Overgang til det videre liv efter anbringelsen

Udredningsarbejdet under en anbringelse i sikret regi skal være med til at danne et fundament i de unges forståelse af egen situation og muligheder, og dermed er der en direkte kobling til, hvordan medarbejderne arbejder med eksponering af de unges behov og interesser. Under en anbringelse i sikret regi er der gode muligheder for at arbejde intensivt og holistisk med udredningsforløb, som den anbringende kommune kan lægge til grund for de videre foranstaltninger i samarbejde med netværket. Børn og unge, der ikke allerede har fået foretaget en psykiatrisk udredning, skal tilbydes screening med henblik på at få afdækket et eventuelt behov for psykiatrisk udredning.

I forbindelse med en pædagogisk observation foretages der indledende observationer og indhentes viden om barnet/den unge. Der sker afdækning og afprøvning af metoder, og der findes frem til relevante samarbejdspartnere som fx psykiatri. Der arbejdes med konkrete løsningsplaner for at bevare og fastholde nye rutiner og tilbud. Det er Sønderbros erfaring, at tre måneder forløber hurtigt ift. at etablere tillid, kortlægge, afprøve metoder og få aftaler med relevante parter, som fx psykiatri, sagsbehandler, forældre, samt udarbejde konkret udslusningsplan. På Sønderbro er det desuden oplevelsen, at der kan være behov for, at den unge først falder til ro på institutionen, og at man lærer den unge at kende, inden den pædagogiske observation reelt kan påbegyndes.

Sønderbro har ikke indflydelse på selve beslutningen om, hvad et videre forløb for en ung efter en anbringelse på Sønderbro, skal være. Denne beslutning og inddragelse af unge og familie heri ligger hos myndighed og børne- ungerådgiveren. Derfor er der i det daglige arbejde med de unge på Sønderbro særligt fokus på at arbejde med:

- Lovpligtig screening og kortlægning af den unges situation og behov vha. de fem blokke mhp. at etablere et datagrundlag for beslutning om det efterfølgende forløb for den unge.
- I den daglige dialog og evaluering (de fem blokke) er der fokus på og dialog om den unges adfærd og deltagelse i fællesskabet. Vurderingen foretages af personalet med inddragelse af den unge og i inddragelsen arbejdes med den unges selvforståelse og ønsker til fremtiden.
- Forberede den unge med praktiske kompetencer og afklaringer mhp. det videre liv efter anbringelsen via praktik i køkken/håndværksfag, samt den enkelte unges selvstændighed og tilværelseskompetencer.

- Særligt for unge der skal videre på en af Københavns Kommunes egne tilbud arbejdes der med en god overgang. Sønderbro har også stort fokus på at understøtte de unge i relationen til deres pårørende og netværk. Arbejdet tilrettelægges individuelt efter behov.

Afprøvninger med differentiering af målgrupper under de nuværende fysiske rammer

Sønderbro arbejder, indenfor de fysiske rammer og den høje belægning, med små afprøvninger af forskellige måder at samle og differentiere de unge. Der har bl.a. været afprøvet muligheden for at samle unge med høj grad af udadreagerende adfærd på den af Sønderbros tre afdelinger, der har størst og mest fleksible fællesarealer mhp., at de unge lettere kan trække sig væk fra konflikter, samt for at skærme øvrige unge. Der har også været forsøg med at samle unge med selvskadende adfærd på én afdeling.

Der ses dog afledte udfordringer ift. planlægning af bemanning, når nogle afdelinger bærer præg af et højere konfliktniveau, samt udfordringer, når der indskrives unge akut på Sønderbro, og der pga. få ledige pladser ikke er mulighed for at differentiere. Ligeledes opstår afledte udfordringer ved konflikter mellem de unge på afdelingerne, hvor det bliver svært at flytte de unge til andre afdelinger.

Dilemmaer ved fastlåste rammer for opdeling af målgrupperne

Sønderbro oplever som nævnt, at de unge på tværs af anbringelsesgrundlag har mange af de samme udfordringer, reaktionsmønstre og støttebehov. Der ses behov for at fordele de unge baseret på udtryksformer (fx udadreagerende /indadvendt adfærd mv.) eller med afsæt i, hvilke interesser og udviklingspotentialer de unge har. Det er den fordeling, som Sønderbro tilstræber i dag og har gode erfaringer med. Disse kategoriseringsmuligheder giver øget mulighed for at arbejde med den enkelte og grupper, samt kan medvirke til at minimere risikofaktorerne i arbejdet med de unge.

Sønderbro oplever, at både styrkelse af positive fællesskaber og nedbringelse af negative smitteeffekter ikke er betinget af anbringelseskategorier, men i langt højere grad af, om de fysiske rammer tillader gode opdelinger af ungegruppen i både opholdsdelen, såvel som dagtilbud og undervisningen. En fortsat udvidelse og udvikling af skole-, dagtilbud og udendørsfaciliteter er derfor i højere grad afgørende, end lokale sub-specialiseringer og opdeltede afdelinger.

Socialtilsyn Øst har ved seneste tilsynsbesøg påpeget, at de socialt anbragte på Sønderbro kan opleve, at de bliver unødigt begrænset, idet der ses eksempler på, at telefoner og internet begrænses for at sikre besøgs- og brevkontrol for dem, der er retligt anbragte. Det er vigtigt at være opmærksom på, at de unge kan være underlagt forskellige begrænsninger, hvor unge anbragt i varetægtssurrogat fx kan have

besøgs- og brevkontrol. Sønderbro mener ikke, at det er nødvendigt at opdele de unge ud fra anbringelsesgrundlaget for at sikre dette.

Den største hindring for at arbejde differentieret med målgruppen kommer af en varig høj belægning, som følge af den nationale kapacitet af sikrede pladser. Den konstant høje belægning gør, at placeringen af unge oftere bestemmes ud fra, hvor der er ledig kapacitet frem for en individuel vurdering af den unges behov. Den konstant høje belægning bevirker på Sønderbro, at de unge ved indskrivningen placeres på den afdeling, hvor der er ledig plads. En fastlåst målgruppe for de enkelte afdelinger på Sønderbro vil presse den samlede nationale kapacitet yderligere, da afdelinger forbeholdt særlige målgrupper i perioder kan have tomme pladser, som ikke bliver taget i brug, fordi specialiseringen ikke matcher behovet. Organiseringen lokalt på Sønderbro kan derfor ikke vurderes og ændres, uden at det har indflydelse på den samlede kapacitet på det sikrede område.

Kompetenceudvikling af medarbejdere

Den individuelle og komplekse konstitution af problemstillinger hos hver ung, både blandt unge anbragt i varetægtsurrogat såvel som sociale anbringelser, stiller øgede krav til medarbejdernes faglige kompetencer og dispositionsevne, herunder særligt ift. psykiatrinære problemstillinger. Der ses et øget behov for tilførsel af specialiseret viden og mestringsstrategier på tværs af naturvidenskaben, psykologien og pædagogikken og på måder, hvor frontmedarbejderne finder det anvendeligt og omsætningsbart i det daglige arbejde.

Social- og Boligstyrelsen har givet tilsagn om tilskud til styrket kompetenceudvikling og efteruddannelse af personalet på de sikrede døgninstitutioner og delvist lukkede afdelinger/institutioner, jf. særskilt sag på Socialudvalgets møde d. 9. oktober 2024.

Sønderbro vil anvende tilskuddet til et kompetenceudviklingsforløb for frontmedarbejdere og ledelse med uddannelse inden for tre områder; psykiatrinære problemstillinger, rusmiddelbehandling og øget viden om mentalisering.

Formålet med uddannelsesprojektet er at løfte medarbejderkompetencerne inden for de hyppigst forekommende akutte problemstillinger, som de anbragte unge identificeres med under anbringelsen. Kompetenceløftet af medarbejderne forventes mærkbart at ville øge den samlede kvalitet i anbringelserne.

Af rammeaftalen mellem regeringen og LA, KF og RV fra maj 2024 om udvikling af handicapområdet (Sammen om handicap) fremgår desuden, at det er helt centralt, at medarbejdere på netop de sikrede tilbud har de fornødne kompetencer. Der skal ifølge rammeaftalen udarbejdes en model for fastlæggelse af et uddannelseskraft for personalet på sikrede tilbud.

Tilfredsundersøgelser blandt de unge

Den primære dialog med de unge om deres oplevelse af anbringelsen på Sønderbro, sker i det daglige arbejde med evaluering indenfor de fem blokke. Her vurderer medarbejdere de unges indsats og udvikling med inddragelse af de unges egne vurderinger. I denne dialog er der fokus på at opdage og tage hånd om, hvis den anbragte oplever forhold, der ikke er hensigtsmæssige eller hvis indsatsen skal justeres.

Sønderbro indgår i et landsdækkende forsøg med brugertilfredshedsmålinger på de sikrede institutioner; "Ordet er dit". Første afprøvning af Ordet er dit blev gennemført med de unge på Sønderbro i starten af juni 2024, og resultaterne blev delt med de unge primo juli 2024.

Undersøgelsen, der er vedlagt som bilag 6, består af otte tværgående spørgsmål, som er ens på tværs af landets sikrede institutioner, og 12 lokale spørgsmål, som man har valgt at teste på Sønderbro. Ud af de 14 børn og unge, der har deltaget i undersøgelsen, er de fleste meget tilfredse eller tilfredse med indsatsen på Sønderbro. Kun enkelte er utilfredse, og nogle er neutrale. Det samlede billede stemmer godt overens med det trivselsbillede, som Sønderbro i det daglige får gennem snakke med de unge. Særligt er det et positivt resultat ved undersøgelsen, at de unge er trygge og har gode relationer til personalet, samt at de unge er motiverede for skole/beskæftigelse og for at arbejde med sundhed.